

การระบาดของโควิด 19 ในประเทศไทย

จุดเริ่มต้นโรคโควิด 19 เป็นโรคติดเชื้อทางเดินหายใจ ที่มีจุดกำเนิดจากเมืองอู่ฮั่นมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน เป็นโรคอุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ.2563 มีอัตราการแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว และติดต่อกันได้ง่าย จึงสามารถแพร่ระบาดไปทั่วโลก นับถึงวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ.2563 เป็นเวลาเพียง 6 เดือน มีผู้ป่วยไปแล้วมากกว่า 8.3 ล้านคน และเสียชีวิตมากกว่า 440,000 คน

การระบาดใหญ่ของประเทศไทยเกิดขึ้นเมื่อต้นเดือน มีนาคม การแพร่กระจายเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีผู้ป่วยเพิ่มเป็นวันละ 10 คน และสูงสุดเป็นวันละ 100 กว่าคน ทำให้รัฐบาลต้องออกมาตราการต่างๆ รวมทั้งประกาศภาวะฉุกเฉินบังคับใช้ไม่ให้เกิดการรวมตัวกันของประชาชน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค และดูเหมือนว่ามาตรการของรัฐบาลจะใช้ได้ผล สามารถควบคุมโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ **ทำให้ภาพรวมในประเทศไทยที่มีการติดเชื้อน้อยไม่เป็นแบบ exponential curve** และไม่พบการระบาดภายในประเทศในช่วงต้นเดือนมิถุนายน

การตรวจทางห้องปฏิบัติการในประเทศไทย นับถึงวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2563 มีการตรวจหาเชื้อในผู้ป่วยหรือผู้สงสัยจำนวนทั้งสิ้น 522,109 ราย และแนวโน้มการตรวจมากขึ้น ดังจะเห็นได้ว่าในระหว่างวันที่ 6 -12 มิถุนายน พ.ศ.2563 มีการตรวจทั้งสิ้น 53,934 ราย เมื่อเทียบกับจำนวนผู้ป่วยที่พบแล้วการตรวจที่ผ่านมาไม่ได้น้อยอย่างที่ทุกคนคิด

และเมื่อเข้าสู่ฤดูฝน มาตรการในการเชิงรุกในการตรวจ โดยเฉพาะคนไข้ที่มีโรคทางเดินหายใจทุกคนจะต้องทำให้การตรวจในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน

ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ

ศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านไวรัสวิทยาคลินิก
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(นักวิจัยแกนนำ สวทช. ประจำปี 2557)

บทบาทนักวิจัยแกนนำ สวทช.

ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ หัวหน้าศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านไวรัสวิทยาคลินิกได้ทำการศึกษาโคโรนาไวรัส 40 สายพันธุ์ สายพันธุ์ในช่วงที่มีการระบาดระลอกแรก พบว่าสายพันธุ์ที่ระบาดในประเทศไทยมีความหลากหลายมาก เพราะเป็นการนำเข้ามาจากต่างประเทศ แบ่งได้เป็น สายพันธุ์ S ที่มีการระบาดภายในประเทศไทย มีลักษณะจำเพาะของการเปลี่ยนแปลงกรดอะมิโน 1 ตำแหน่งคือ A829T บน Spike gene หรือจะพออนุโลมเรียกสารพันธุ้ย่อย S นี้ว่าเป็น T type Z (สายพันธุ์ย่อยของ S) สายพันธุ์ G และ V จะเป็นสายพันธุ์นำเข้ามาจากประเทศตะวันตก สายพันธุ์ O มาจากประเทศอินโดนีเซีย

ซึ่งสายพันธุ์ไวรัสไม่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกันง่ายหรือยาก รวมทั้งไม่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงของโรค แต่จะใช้ช่วยในการติดตามแหล่งที่มาของโรคมากกว่า

โรคโควิด 19 เป็นซ้ำได้ไหม

จากการศึกษาในผู้ป่วยโควิด 19 มากกว่า 200 คนของผู้ที่ออกจากโรงพยาบาลแล้ว พบว่ามีการตรวจพบเชื้อ RNA ได้ในสัปดาห์ที่ 4- 10 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 7 เช่นเดียวกันกับการศึกษาในประเทศจีนและเกาหลี การตรวจพบเชื้อ RNA ในสัปดาห์ดังกล่าวไม่ได้บ่งบอกว่าการติดเชื้อซ้ำแต่อย่างใด และไม่ได้บ่งบอกว่าจะมีการแพร่เชื้อได้หรือไม่ แต่ด้วยโรคโควิด 19 เป็นโรคอุบัติใหม่ ระยะเวลาที่พบยังไม่ถึง 6 เดือน จึงยังไม่สามารถยืนยันไม่ได้ว่าคนเป็นโรคโควิด 19 แล้ว สามารถกลับมาเป็นอีกได้หรือไม่

ทำให้การศึกษาระบบภูมิคุ้มกันมีความจำเป็นอย่างยิ่งและข้อมูลจากศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านไวรัสวิทยาคลินิก พบว่าผู้ที่มีอาการน้อย ระดับภูมิคุ้มกันต่ำ การศึกษาอัตราการลดลงของภูมิคุ้มกัน ถือเป็นเรื่องน่าสนใจที่จะต้องมีการศึกษากันในระยะยาว รวมทั้งภูมิคุ้มกันดังกล่าวมีวิธีการตรวจได้หลากหลาย ที่จะสามารถประยุกต์ไปใช้ในการประเมินผลของวัคซีนต่อไป

การระบาดของโรคโควิด 19 จะยังคงดำเนินอยู่ต่อไปอีกนาน จนกว่าเราจะมีมาตรการในการรักษาที่ดีขึ้น หรือมีวัคซีนในการป้องกันโรค มาตรการต่างๆ ของรัฐบาลจะต้องอยู่ในจุดสมดุลควบคุมการระบาดให้ระบบสาธารณสุขสามารถรองรับได้

เพราะเรากำลังวิ่งมาราธอน ซึ่งจะต้องมีการผ่อนหนักผ่อนเบา เพื่อให้ถึงจุดหมายปลายทาง การดำรงชีวิตแบบปกติใหม่ หรือวิถีชีวิตใหม่ ก็คงจะต้องดำเนินการต่อไปอาจจะนานเป็นปี